

Incipit prologus sancti hieronimi in danielē prophetam.

Danielē prophetā iuxta septuaginta interpretes dñi saluatoris ecclie nō legūt. vtentes theodocionis editōe. et hoc cur acciderit nescio. Siue em̄ qz sermo chaldaicus est. z quibusdā proprietatibus a nō eloquio discrepat. noluerūt lxx interpretes eisdem lingue lineas in translatione seruare. siue sub noie eoz: ab alio nescio quo nō satis chaldēam linguā sciēte. editus est liber. siue aliud quid causē erit rit ignozās. hoc vnū affirmare possū qd ml̄tum a veritate discorret. z recto iudicio repudiatus sit. Sciendum quippe danielē marie z esdrā. hebraicis quidē litteris. sed chaldaico sermone cōscriptos. z vnam hie remie picopen. iob quoqz cū arabica lingua plurimā hie societarem. Deniqz z ego adolecentulus post quintiliani z tullij lectōne ac flores eius rhetoricos cuz me in lingue huius pristinū reclusissem. z multo sudore multoqz tempe vix cepissem anelantia stridentiaqz verba resonare. z quasi p criptaz ambulans. rarū desup lumen aspicerem im pegi nouissime in danielē. z tāto tedio affectus sum. vt desperatōe subita omnē laborem veterem voluerim contemnere. Verū adhortante me quodam hebreo. z illud mihi sua lingua crebrius suggerēte. labor oia vincit improbus. qui mihi videbar sciolus inter hebreos: cepi rursus discipulus esse chaldaicus. Et vt verū fatear. vsqz in p̄sentem diem magis possū sermonē chaldaicū legere z intelligere qz sonare. Nec idcirco refero vt difficultatem vobis danielis ostēderem. qui apud hebreos nec susāne habz hystoria. nec hymnū triū pueroz. nec belis draconisqz fabulas. quas nos qz i toto orbe disperse sūt. veru anteposito easqz iugulante subiecimus ne videremur apud imperitos magnā partem volumis detruncasse. Audiui ego quendā de p̄ceptozibus iudeo rū cū susanne derideret hystoria. z a grēco nescio quo eā diceret esse confictā. illud op ponere qd ozigeni african⁹ opposuit. et hie mologias has apo thoy chynoychysē z apo thoy pzynoi p̄ysē de grēco sermōe descēdere. Lū? rei intelligentiā nos n̄ris hāc possu mus dare. vt verbi grā dicamus de arboze ylice dixisse eū ilico pereas. z a lentisco in lentē te cōminuat angelus. vel nō lente per eas aut lentus. i. flexibilis p vicia ducaris ad mortē. siue aliud quid ad arboris nomē cōueniens. Deinde tm̄ fuisse ocū trib⁹ pueris cauillabā. vt in camio estuatis incēdij metro luderēt. z per ordinē ad laudem dei elementa prouocarent omia. aut qz miraculū diuineqz aspirationis iudiciū. vel draco nem interfectum ossa picis. vel sacerdotuz belis machinas deprehēsas q̄ magna pru-

dentia solertis viri. qz prophetali essent spū ppetrata. Lū vero ad abacuc puenerat z de iudēa ad chaldēa raptū discolorū id est discū ferentē cibū lectitabat. querebat exēplū vbi legissemus in toto veti testamto queqz scōz graui volasse corpe z in puncto hozē tanta terrarū spacia transisse. Lū cū qda m e nostris satis promptulus ad loquendu m ezechielem adduxisset i mediū. z diceret eū de chaldēa in iudēa fuisse translātū. der sit hominē. z ex ipso volumine demonstraui ezechielem in spiritu fuisse transpositū. Deniqz z apostolū n̄m videlicet vt eruditū vī rū. z qui legē ab hebreis didicisset nō fuisse absū affirmare se raptū in corpe. sed dixisse Siue in corpe siue extra corpus nescio de? scit. His z talibus argumētis apocrifas in libro ecclēsię fabulas arguebat. Sup qua re lectoris arbitrio iudiciū relinqēs illud ammonēo non haberi danielē apud hebreos inter prophetas. sed inter eos qui agio grapha conscripserūt. In tres siquidē pres omnis ab eis scriptura diuidit. in legem in pphetas z in agyographa. i. i quibz z octo z vndecim libros de quo nō est huius temporis differere. Quē aut ex hoc ppheta imo contra hūc libzū porphirius obijciat. testes sunt methodius. eusebius. z appollinaris qui multas versū milibus eius vesanię respondentes. nescio an curioso lectori satis fecerit. Unde obsecro vos o paula z eustochium undatis pro me ad dñm preces vt q̄diu in hoc corpe sū. scribā aliquid gratuz vobis. vtile ecclie. dignū posteris. Presentiū q̄ppe iudiciū oblatrātū nō satis moue or qui in vtranqz prem aut amore labūtur aut odio.

Sciendū aut nullū pphētā tam apte de christo scripsisse vt iste. Quā z tempus notauit aduentus z reges per ordinem. z annos enumerat z manifesta signa. Quē qz porphirius vniuersa vidit cōpleta z transecta negare non poterat veritate superatus. vt ipse idem dicit in alio loco. odero si potero si non inuitus amabo. in hanc prorupit calāniā vt que in cōsumatione mūdi de antichristo futura dicunt. p similitudine quadā gestoz sub antiocho epiphane. impleta contendant. Sed eius impugnationis testimonij veritas est. tanta em̄ dictionū fides fuit vt propheta incredulus nō videat futura dixisse. sed p̄terita narrasse.

Danielē nō iuxta lxx interpretes. s̄ iuxta theodocionē christi legit ecclia. q̄ post aduentū christi incredulus fuit. licet eū qdā dicāt hebreonitā. q̄ alio genere iudg⁹ ē. qz ex parte matris.

Susanne aut z belis ac draconis fabula non habet in hebreo s̄ pars est ibi pphetię abacuc. filij iebu de tribu leui. sicut iuxta lxx interpretes in titulo eiusdē belis fabule ponit. Homo quidā erat sacerdos nomine daniel filius abda. cōiuna regis babylonis. Danielē aut z tres pueros de tribu iuda fuisse scriptura testat. Istud autē scilicet. hō quidā zc. dixit abacuc nō ille qui fuit ex duo decim pphetis.

Contra danielē vice simū secundū libzū scripsit porphirius. nolēs eū ab ipso cuius inscriptus est noie esse cōpositum sed a quodā qui tempe antiochi epiphanes in iudga fuit. nectam ventura dixisse qz p̄terita narrasse z qd vsqz ad antiochū dixerit verā hystoriā esse. si qd

ultra opinatus fuerit mentitus esse. qz futura nescierit Sed enlebins cesa-
riensis 7 appollinaris 7 methodi sufficienter ei responderunt.

In anno tertio regni ioachim qui 7 eliachim q regnauit in iudea 7 hie
rusalem anis vndeam. Cui successit ioachim filius suus pgnomento iecho-
nias qui tertio mense regni sui captus est a duobz nabuchodonosor 7 du-
ctus in babilone. cui successit patruus suus sedechias. filius iosie. cui ano
xj. capta est hierusalem 7 subuersa. Fuit aut ioachim pater qui scribit per
cham. 7 fili p chin. In
in mattheo: vbi minul
videt vna generatio.
vbi scda thesereffe de
cas inuenit dlinere in
ioachiz filio iosie. 7 ter-
cia icipit a ioachin fi-
lio ioachim. qd igno-
rans porphirus ma-
theum nititur arguere
fallitatis.

Joachim filius iosie
frater sellu a nabucho-
donosor captus est. et
in babilone ductus et
cum eo daniel. misael.
ananas. 7 azarias. 7
ab eodex nabuchodo-
nosor ioachim interfe-
ctus. 7 cadaver eius ca-
nibz 7 volucris celi
datu est. 7 impletu est
in eo illud ppheticum.
sepultura asini sepelie-
tur. Ipse est etiam ioa-
chim qui 7 eliachim.
Quarto igie regni ei
anno nabuchodono-
sor cepit regnare in ba-
bilone sic legit in bie-
remia ppha Verbum
qd factu e ad hieremi-
am in anno quarto re-
gis ioachim filij regis
iuda. Ipse est primus
annus nabuchodono-
sor regi babilonis. An-
no vero octauo regni
ioachim 7 quarto na-
buchodonosor ide io-
achim potestati nabu-
chodonosor se dedit.
7 in eadem deditione
tribz tantu annis perse-
uerans. rebellis existet
ab ipso nabuchodonosor cap-
7 i babilone duct 7 i iectus e. Adiro de
in exordio danielis pphete anno tno regni ioachim regi iuda ascendit na-
buchodonosor in hierusalem zc.

Daniel interpretatur iudiciu. sine quia in presbiteroz iudicio sententiaz
diuine examinationis exhibuit. du repta eoz fallitate susanna ab interitu
liberavit. sine qz visiones 7 somnia quibz per singula quedā enigmata fu-
tura monstrabant. sagaci mente discernens aperuit. sine quidem 7 deside-
rioru vir appellatus est. qz pane desiderij non manducauit. 7 vinu concu-
piscencie non bibit. Dic de christo cunctoz manifestoz ppharuz in ppha
sua claro sermone regna orbis pronunciat. 7 tempus aduentus christi ma-
nifestissima predicatione annotat.

Anno tertio regni io. x. Ocaso iosia a pharaone necho. pplus
ioachath filiu eius regē statuit. que pharao vincit duxit in egiptu imposi-
ta multa terre. 7 pro eo eliachim frēm eius verso noie ioachim in regnum
pmonit. vt regū 7 paralipomen. testat bystoria. hu? tertio anno venit na-
buchodonosor 7 abstulit eu. 7 in loco eius sedechiam posuit. de quo dcm
est In babilone ducis. 7 nō videbis eā. Viduatus em fuit ab oculis a
nabuchodonosor.

Pater ioachim per m. qui 7 icchonias dcs e. 7 patri suo ioachim suc-
cessit in regnum.

Et parte vasoz. Non oia. em reuoluas phoz libros. pte vasoz

Anno tertio
regni ioachim re-
gis iude venit na-
buchodonosor rex babilonis in
hierusalem 7 obsedit ea. Et tradit
eum in manu eius ioachim re-
gem iude. 7 partem vasozū domo
dei. 7 asportauit ea in terra senna-
ar. in domū dei sui. 7 vasa tulit
in domum thesauri dei sui. Et ait
nabuchodonosor rex arfarat pposito eunuchoz suo
rum vt introduceret de filijs israel
2 de feminerioz tirannozum pu-
eros in quibz nulla esset macula.
decoroz forma 7 eruditos omni
sapientia. cautos scientia 7 doctos
disciplina. 7 qui possent stare in
palatio regis vt doceret eos lrās

remias sub quo et olda mulier. pphetauit.
buchodonosor rex babilonis in
hierusalem 7 obsedit ea. Et tradit
eum in manu eius ioachim re-
gem iude. 7 partem vasozū domo
dei. 7 asportauit ea in terra senna-
ar. in domū dei sui. 7 vasa tulit
in domum thesauri dei sui. Et ait
nabuchodonosor rex arfarat pposito eunuchoz suo
rum vt introduceret de filijs israel
2 de feminerioz tirannozum pu-
eros in quibz nulla esset macula.
decoroz forma 7 eruditos omni
sapientia. cautos scientia 7 doctos
disciplina. 7 qui possent stare in
palatio regis vt doceret eos lrās

Ex quo cepit tributuz reddere
in xi. captiuatus est a nabucho-
donosor.

Ex quo cepit tributuz reddere
in xi. captiuatus est a nabucho-
donosor.

i. dogmatu vitatis inuenies. S; qz medaciu iugit vitati. no oia vasa. b
partem habere memorant. Multi naqz heretici scetes aliquas auctoita-
tes. 7 cas suis modulis exponentes auferunt a domo dei parte vasoz vt in
boetio de pbia qui vestes philosophie rapiebat. libri em sanctorz patruz
vasa dei esse dicuntur.

Sennaar. Vbi campus duran. vbi turris qua qui ab oriente mone-
rat pedes suos vsqz ad celu edificare conati sut. Vn a pfulioe liguar loz
babilon. i. confusio de
Bigates em turrim sa-
cere lata gebant. more
monti apponetes qua
deus destruxit. vñ di-
cta e babilon. i. pfulio
Et vasa tulit zc
Aliqua reuerentia vco
exhibuit cuius vasa in
loco religiois suz posu-
it. 7 no oia asportauit.
Et de semine.
Vinc arbitrat bebazi
danielē 7 socios suos
fuisse eunuchos. scem
qd ysaias dicit egebz.
de semine tuo tollēt et
facient eunuchos i do-
mo regis. Si aut de se-
mine regio fuerit. con-
stat qz de semine dauid
sed fortasse no cobret
qd sequit. 7 tyrannoz
pueros in quibus no
est macula. qz si essent
eunuchizati. nullz eis
gtes si nulla in eis ma-
cula

Syram. qz vna est cu chaldaea lingua.
7 lingua chaldeoz. Et pstituit eis
refectionē.
rex annona per singulos dies de
cibus suis 7 de vino vnde bibe-
bat ipse. Et enutriti tribus annis
postea steterunt in conspectu regis

fuerunt ergo inter eos de filijs iu-
de daniel ananias misael 7 azari-
as. Et imposuit eis prepositus eu-
nuchoz nomia danieli balthasar
ananie 7 sydrac misaeli misac. et
azarie abdenago. Proposuit au-
tem daniel in corde suo ne pollu-
eret de mensa regis. neqz de vino
potus eius. 7 rogauit ppositu eu-
nuchoz ne paminaret. Dedit aut
deus gratiam danieli. 7 misericor-
dia in conspectu principis eunu-
chorum. Et ait princeps eunucho

Sed quomodo pueri lingua qua nouerat docerent. forte fm quoridam
opimone abraam chaldeoz 7 hebreoz lingua habuit.

Et intantum eos caros habuit. qz eundem abu eundē potum quem sibi
eis pparari precipiebat.

Et imposuit. Quos dyabolus captiuat. alio nomie vocat. iustum
vocat iniustum. castu incestum. 7 huiusmodi.

Sicut pharao ioseph. Noluit em in terra captiuitatis eos habere vo-
cabula iudee. Vñ quo catabim? canticū dñi in tra aliena. dñs aut in bo-
nū mutabat antiqua noia. 7 ex rebz. imponit virtutu vocabula vt abraā
7 sare. 7 in euangelio dominus symoni petri nomen imposuit. Symō em
obediens dictus est. sed postea in fide christi confirmatus est. 7 ad passioēs
tolerandas. 7 filios sebēdi non boanergos vt quidā putant. sed boaner-
cercen. i. filios tonitru appellauit.

Proposuit aut daniel. Qui de mensa regis non vult comedere
ne polluat. si sapientiam atqz doctrinam egiptioz sciret esse peccatū nū qz
didicisset. didicit aut nō vt sequatur. sed vt iudicet atqz conuincat. Si em
quis imperitus huius. artis aduersus mathematicos scribat. aut ex pps
philosophic cōtra philosophos agat. quis etiā ridendus. vel ridēdo nō
rideat. Hac ergo intentione discit pueri chaldaica doctrinam. qz moyses
egiptioz sapientiam.

Dedit aut de. Qui pro peccato maior dñctus est in captiuitate

